

ΕΛΙΔΕΚ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

Περιγραφή Χρηματοδοτούμενου Ερευνητικού Έργου
1η Προκήρυξη Ερευνητικών Έργων ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. για την
ενίσχυση των Μελών ΔΕΠ και Ερευνητών/τριών και την
προμήθεια ερευνητικού εξοπλισμού μεγάλης αξίας

Τίτλος Ερευνητικού Έργου:

Η Συμμετοχή της Ελλάδας στα Ευρωπαϊκά Ερευνητικά Δίκτυα (1984-2018) και η Επίδρασή της στην Παραγωγή Καινοτομίας και στην Επιχειρηματικότητα Εντάσεως Γνώσης

Επιστημονικός Υπεύθυνος:

Γιάννης Καλογήρου, Ομότιμος Καθηγητής ΕΜΠ

Φιλικός προς τον αναγνώστη τίτλος: NETonKIE

Επιστημονική Περιοχή: Διοίκηση & Οικονομία της Καινοτομίας

Φορέας Προέλευσης και Χώρα: Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (ΕΜΠ), Ελλάδα

Φορέας Υποδοχής: Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

Ποσό Χρηματοδότησης: 175.907,16 Ευρώ

Διάρκεια Χρηματοδότησης: 36 Μήνες

Σύνοψη Ερευνητικού Έργου

Ο **κύριος στόχος** του ερευνητικού έργου NETonKIE - που υλοποιείται από το Εργαστήριο Βιομηχανικής και Ενεργειακής Οικονομίας (ΕΒΕΟ) του ΕΜΠ - είναι:

1. να αναλύσει σε βάθος τη συμμετοχή και τον ρόλο των ελληνικών οργανισμών (επιχειρήσεων, πανεπιστημίων, ερευνητικών κέντρων και άλλων δημόσιων οργανισμών) στα συνεργατικά ερευνητικά δίκτυα που σχηματίζονται μέσω των χρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση - με ανταγωνιστικούς όρους - ερευνητικών κοινοπραξιών (RJVs) στα 7 Προγράμματα Πλαίσιο (ΠΠ) (1984-2013) και το Πρόγραμμα Horizon 2020 (2014-2020).
2. να διερευνήσει σε βάθος τον αντίκτυπο της σχετικής ερευνητικής δραστηριότητας στην παραγωγή καινοτομίας και στην προώθηση της επιχειρηματικότητας έντασης γνώσης.

Ειδικότερα, συνδυάζοντας **διαφορετικές αλλά συμπληρωματικές ερευνητικές μεθόδους**, το έργο NETonKIE στοχεύει να διερευνήσει:

- τη φύση, τη δομή και την εξέλιξη των χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ συνεργατικών ερευνητικών δικτύων,
- τα μοτίβα συμμετοχής, τις θέσεις (κεντρικοί, περιφερειακοί φορείς) και τους διαφορετικούς ρόλους των συμμετεχόντων οργανισμών (π.χ. ερευνητικών μονάδων, παρόχων τεχνολογίας, χρηστών τεχνολογίας, συντονιστών έργων), καθώς και την εσωτερική δομή των έργων και τις ροές γνώσης μεταξύ των εταίρων,
- τους καθοριστικούς παράγοντες της συμμετοχής των ελληνικών οργανισμών στα ερευνητικά έργα και δίκτυα και πώς επωφελούνται από την παρουσία τους σε αυτά,
- τον αντίκτυπο των έργων στη δημιουργία και διάχυση γνώσης και καινοτομίας, και ευρύτερα στην οικονομική ανάπτυξη,
- τον ρόλο των νέων επιχειρήσεων έντασης γνώσης στα ερευνητικά δίκτυα, καθώς και την επίδραση που έχει η συμμετοχή τους σε αυτά στην καινοτομική/οικονομική επίδοση και εξέλιξή τους.

Πρωτοτυπία του Ερευνητικού Έργου

Η επιστημονική πρωτοτυπία του έργου NETonKIE έγκειται:

1. στον **συνδυασμό μιας ποικιλίας εμπειρικών μεθόδων και πηγών** με στόχο τη **διερεύνηση θεμάτων** σχετικών με τα Προγράμματα-Πλαίσιο της ΕΕ που έως τώρα δεν έχουν μελετηθεί επαρκώς. Αυτή η ανάλυση πολλαπλών μεθόδων αυξάνει τις δυνατότητες καλύτερης κατανόησης ενός σύνθετου φαινομένου όπως το υπό εξέταση.
2. στη χρήση της μοναδικής και εξαιρετικά πλούσιας **βάσης δεδομένων STEP-to-RJVs**, προκειμένου να δοθεί μια ολοκληρωμένη και ενημερωμένη εικόνα των δικτυώσεων που προκύπτουν μέσω των χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ ερευνητικών έργων καλύπτοντας το σύνολο των οκτώ διαδοχικών ανταγωνιστικών προγραμμάτων [7 Προγράμματα Πλαίσιο (1984-2013) και Horizon 2020 (2014-2020)]. Σε αυτή την κατεύθυνση, θα δοθεί, επίσης, μια πλήρης εικόνα της συμμετοχής των ελληνικών οργανισμών στα προγράμματα αυτά και της εξέλιξής της μέσα στον χρόνο.

Αξιοποιώντας την εκτενή βάση δεδομένων STEP-to-RJVs, η **Ανάλυση Κοινωνικών Δικτύων (Social Network Analysis)** - μια πολύτιμη αλλά υποαξιοποιούμενη μέθοδος στις σπουδές της καινοτομίας - θα χρησιμοποιηθεί για την ενδελεχή διερεύνηση των ερευνητικών δικτύων που σχηματίζονται σε βάθος χρόνου από τα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ ερευνητικά προγράμματα, αναφορικά με τη δομή των σχέσεων των δικτύων, τη θέση των οργανισμών σε αυτά καθώς και την εκτίμηση της λειτουργίας τους ως δομών που ευνοούν τη δημιουργία και διάχυση της γνώσης, τη μεταφορά τεχνολογίας και, επομένως, την παραγωγή και διάχυση της καινοτομίας.

Πέραν της Ανάλυσης Κοινωνικών Δικτύων, θα χρησιμοποιηθεί **ένα μείγμα ποιοτικών και ποσοτικών ερευνητικών μεθόδων** (έρευνα πεδίου, μελέτες περίπτωσης, αλληλεπίδραση με εμπειρογνώμονες και καταγραφή των απόψεών τους, έρευνα γραφείου) για την αξιολόγηση του επιστημονικού, καινοτομικού και οικονομικού αντίκτυπου των Προγραμμάτων Πλαίσιο, και τη διεύρυνση της κατανόησής μας σχετικά με τη δυνατότητα ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας έντασης γνώσης μέσω των χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ συνεργατικών ερευνητικών δικτύων.

Αναμενόμενα Αποτελέσματα & Αντίκτυπος του Ερευνητικού Έργου

Η συγκεκριμένη έρευνα θα συμβάλει στον **εν εξελίξει δημόσιο διάλογο** αναφορικά με τους στόχους και την αποτελεσματικότητα των πολιτικών χρηματοδότησης της έρευνας και προώθησης της ερευνητικής δικτύωσης σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, ρίχνοντας περισσότερο φως στα ερευνητικά συνεργατικά δίκτυα που έχουν δημιουργηθεί στο πλαίσιο των Προγραμμάτων-Πλαίσιο καλύπτοντας μια περίοδο 36 ετών. Αναλυτικότερα, το ερευνητικό έργο:

1. θα διερευνήσει περαιτέρω τη λεγόμενη «**συμπεριφορική προσθετικότητα**» (**behavioral additionality**) της πολιτικής της ΕΕ για την επιστήμη και την τεχνολογία, και την εξέλιξή της στην περίοδο των οκτώ διαδοχικών ανταγωνιστικών ευρωπαϊκών προγραμμάτων χρηματοδότησης της έρευνας όσον αφορά την επίδρασή της στις **ικανότητες καινοτομίας των οργανισμών και των ευρωπαϊκών χωρών/περιφερειών**.
2. θα παράσχει χρήσιμες **προτάσεις πολιτικής** για την υιοθέτηση και την εφαρμογή μιας **σαφέστερης εθνικής στρατηγικής για την Έρευνα & Ανάπτυξη και την Καινοτομία σε σχέση με τα Προγράμματα Πλαίσιο**, την ενδυνάμωση των μέτρων υποστήριξης της συμμετοχής στα προγράμματα αυτά (ιδιαίτερα των νέων επιχειρήσεων), την αξιοποίηση των βέλτιστων πρακτικών στη συμμετοχή των ελληνικών οργανισμών, και τη δημιουργία ελλειπόντων κρίκων μεταξύ των οργανισμών που κατέχουν εξέχουσες θέσεις στα δίκτυα (όπως κάποια από τα ελληνικά πανεπιστήμια και ερευνητικά ιδρύματα) και άλλων ιδιωτικών και δημόσιων φορέων για τη διάχυση της γνώσης και την ανάπτυξη της καινοτομίας.
3. θα προσφέρει χρήσιμη γνώση για τη **χάραξη πολιτικής σε ευρωπαϊκό επίπεδο** όσον αφορά τη βελτίωση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των ερευνητικών δικτύων μέσω της ενδυνάμωσης των διασυνδέσεων ανάμεσα στα διαφορετικά είδη οργανισμών, της ενίσχυσης της συνεργατικής μάθησης και της ευρείας διάχυσης της γνώσης, καθώς και της προώθησης της επιχειρηματικότητας έντασης γνώσης.

Η σημασία της χρηματοδότησης

Η χρηματοδότηση που παρέχει το Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛΙΔΕΚ) είναι πολύ σημαντική και κρίσιμη για την υλοποίηση του συγκεκριμένου ερευνητικού έργου και την προώθηση των αποτελεσμάτων του, καθώς:

1. προσφέρει την ευκαιρία για **γόνιμη συνεργατική ερευνητική εργασία** - για μια περίοδο 3 ετών - **από ερευνητές διαφόρων επιπέδων εμπειρίας** (μέλη ΔΕΠ, ερευνητές ανώτατης βαθμίδας, μεταδιδακτορικούς ερευνητές, υποψήφιους διδάκτορες), που αποτελούν την ερευνητική ομάδα του έργου NETonKIE.
2. παρέχει τον **τεχνολογικό εξοπλισμό** (hardware και λογισμικό) που είναι απαραίτητος για τη διεξαγωγή μέρους της εμπειρικής έρευνας (social network analysis, στατιστική και οικονομετρική ανάλυση κ.λπ.).
3. διευκολύνει τη **δικτύωση της ερευνητικής ομάδας** με ξένους και εγχώριους φορείς από τον ακαδημαϊκό, τον επιχειρηματικό και τον δημόσιο τομέα, καθώς και με την κοινωνία των πολιτών, στο πλαίσιο της υλοποίησης του εμπειρικού μέρους του έργου αλλά και της συζήτησης/διάχυσης των ιδεών και των αποτελεσμάτων του.
4. υποστηρίζει **δραστηριότητες διάχυσης** του ερευνητικού έργου, όπως τη συμμετοχή σε διεθνή και εθνικά επιστημονικά συνέδρια, τη διοργάνωση διεθνών και εθνικών συναντήσεων εργασίας (workshops) και σεμιναρίων, και την παρουσίαση των αποτελεσμάτων του έργου σε μέσα ενημέρωσης.

ΕΛΙΔΕΚ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Λ. Συγγρού 185 & Σάρδεων 2
ΤΚ. 17121, Νέα Σμύρνη, Ελλάδα
210 64 12 410, 420
communication@elidek.gr
www.elidek.gr